

Role prezidenta republiky při jmenování, přijímání demise a odvolávání vlády, jejího předsedy a členů

Abstrakt

Práce se zabývá rolí prezidenta republiky při jmenování, odvolávání a přijímání demise vlády, jejího předsedy a jejích členů. Strukturována je do úvodu, třech hlavních částí a závěru.

Stručná první část nabízí základní přehled právní úpravy, která je pro téma práce relevantní, a to nejen z hlediska ústavního práva, ale i běžných zákonů a evropských předpisů.

Druhá část se věnuje klasifikaci českého politického systému v trojici základních typů republikánských demokratických režimů, jimiž jsou prezidentský systém, poloprezidentský systém a parlamentní systém. Z této klasifikace pak jsou odvozena jistá základní východiska, která jsou v určitých situacích využitelná pro identifikaci systémově vhodnějšího výkladu. Tato část se zabývá i teoretickou možností změny typu politického systému pouze na základě faktického způsobu výkonu pravomocí prezidentem a nabízí pohled politologů a ústavních právníků na tuto problematiku.

Třetí a hlavní část dělená do jednotlivých kapitol pojmenovaných podle pravomocí pak patří analýze odborné literatury a případně dalších publikovaných názorů teorie, mezi nimiž se pokouší najít převládající či přinejmenším z hlediska celkové systematiky vztahů prezidenta, vlády a případně dalších institucí nejracionálnější výklad. K tomuto účelu jsou využívány i závěry z druhé části práce. Názory teorie jsou v této části také konfrontovány s konkrétními historickými případy z praxe, s cílem ilustrovat reálnou problematičnost diskutovaných otázek a porovnat, do jaké míry se přístup ústavních aktérů k výkonu pravomocí shoduje s tím, co teorie považuje v obecné rovině za adekvátní. Pokud existují, jsou citovány i dobové právní názory na tyto konkrétní situace.

Závěrečná část práce pak nabízí shrnutí závěrů z jednotlivých kapitol třetí části, jejich zobecnění a zasazení do širšího kontextu postavení prezidenta v českém politickém systému, jakož i stručné zhodnocení přístupu jednotlivých držitelů prezidentského úřadu k výkonu jejich pravomocí a související krátkou otevřenou úvahu o stavu současné úpravy a její schopnosti odolávat snahám o účelový výklad a řešit konflikty z toho plynoucí.

Klíčová slova: prezident, vláda, předseda vlády